

Adrian Năstase

*Un herald al ideii paneuropene**

Domnule ministru,
 Domnule prefect,
 Domnule președinte al Consiliului Județean,
 Domnule primar,
 Onorată asistență,
 Dragi oaspeți,

Ne aflăm astăzi aici pentru a aduce un pios omagiu marelui nostru predecesor, Nicolae Titulescu, omul de stat și diplomatul de anvergură mondială, luptător pentru unitatea națională a românilor și întrupare vie a spiritului păcii și legalității internaționale.

Îmi revine onoarea deosebită de a reînvia în câteva cuvinte flacăra strălucirii operei și personalității lui Nicolae Titulescu.

Anii pe care i-am petrecut de-a lungul timpului pentru a studia documentele pe care Titulescu ni le-a încredințat mi-au întărit credința în vizionarismul politic și înțelepciunea sa.

Dar cheia de boltă a întregii sale opere ideatice am descoperit-o în dragostea sa profundă și neîmpăcată pentru poporul în mijlocul căruia s-a născut. A iubit România și a înțeles să o slujească ca nimeni altul. În egală măsură, a iubit pacea și spiritul dreptății pe care le-a dorit întrupate în legea care trebuie să domnească în relațiile internaționale. Să ne amintim cuvintele sale: „Numai în ziua în care politica se va confunda cu dreptul, în care spiritul politic nu se va mai opune spiritului juridic, numai în ziua în care se va înțelege că adevăratul spirit juridic se confundă cu spiritul politic cel mai ascuțit, [...] numai atunci omenirea va fi salvată, pentru că în pacea pe care o creează ordinea juridică omul își va împlini destinul său, potrivit comandamentului Idealului Creator“.

Fiecare apropiere de moștenirea spirituală a lui Titulescu ne aduce revelația că, între nenumăratele paradoxuri care au jalonat viața marelui om de stat se numără și acela, propriu doar marilor vizionari, de a fi contemporanul urmașilor săi.

* Alocuțiune rostită de Adrian Năstase, prim-ministru al României, președinte al Fundației Europene Titulescu, cu ocazia Te Deumului oficiat la Biserica „Sfântul Nicolae“ din Brașov, în memoria lui Nicolae Titulescu, 13 septembrie 2003; în Adrian Năstase, George G. Potra, *Titulescu – Ziditor de mari idealuri*, Fundația Europeană Titulescu, București, 2007, pp. 486–488.

Viziunea sa privind identitatea europeană a României, în această perioadă de importanță istorică pentru țara noastră, și în acest timp al consacrării demne, definitive, a locului României în formatul lumii libere de astăzi, nu va fi fost niciodată mai actuală.

Cred că putem spune că noi, românii, avem în Titulescu un herald al ideii paneuropene, un adevărat Părinte fondator al conștiinței europene.

Nicolae Titulescu declara, în anul 1928: „În România este dominantă concordanța perfectă dintre interesele române și cele europene. Toate actele politice trecute și viitoare ale României se explică și se vor explica prin această trăsătură fundamentală. Precum cele mai multe dintre națiunile încercate de Războiul Mondial, România este înfometată de pace. Dar nu există pace fără ordine internațională și nu poate exista ordine fără o conștiință absolută a stabilității ei“.

Astăzi ne aflăm la răspântia în care putem rupe definitiv șirul ciclurilor frânte ale construcțiilor naționale pentru a ne așeza într-o matcă solidă, durabilă, deopotrivă cu ceilalți europeni. Viziunea lui Nicolae Titulescu, care transcede de la național, prin regional, spre universal, se proiectează prin spiritul valorilor și normelor comunității euroatlantice pe care ni le-am asumat cu toții, într-un exemplar spirit de consens național.

Avem datoria de onoare de a îndeplini testamentul politic al celui care și-a dedicat viața slujirii intereselor țării. Obiectivele României de integrare europeană și euroatlantică sunt binecunoscute și se bucură de un larg consens național. Anul viitor, suntem încredințați că României îi va fi confirmată calitatea de membru valoros al Alianței Nord-Atlantice. Anul 2004 va marca, de asemenea, încheierea unei etape decisive în procesul de aderare a României la Uniunea Europeană, prin încheierea negocierilor și finalizarea unei etape importante de reformă și pregătire internă.

Ne pregătim să devenim contributory activi în Consiliul de Securitate al Națiunilor Unite, începând cu anul viitor. Arcul simbolic peste timp între neobosita luptă a marelui diplomat român pentru un model umanist de organizare internațională, în cadrul Ligii Națiunilor, și contribuția urmașilor săi la eforturile pentru pacea și securitatea internațională va împlini testamentul diplomatic al Nicolae Titulescu.

Ne-am asumat această moștenire, cu mândria și umilința de a fi continuatorii lui în îndeplinirea destinului european și universal al României.

România se prezintă astăzi în noul sistem european și euroatlantic prin edificiul său structural, armonios și unitar, prin echilibrul între ansamblul național și specificul local. România este astăzi un pilon al echilibrului regional și un punct de referință al respectului interetnic. Suntem astăzi o țară democratică și stabilă, un stat respectat, pentru că am căutat soluționarea

problemelor noastre în normele comunității democratice europene și euroatlantice.

În galeria personalităților secolului trecut, marcat de mari izbânzi și suferințe ale ființei românești, Nicolae Titulescu se distinge ca una din călăuzele noastre cardinale. Tocmai pentru că a îmbinat spiritul european cu dragostea de patrie, patriotismul său a reușit să găsească dreapta măsură între interesele țării și cele ale continentului european, tocmai pentru că a înțeles, ca puțini alții din vremea lui, convergența deplină între cele două.

De o astfel de măsură este nevoie acum de la spiritele vizionare ale României. Rememorând câteva din ideile sale, sunt convins că vom regăsi energia și curajul politic de a continua opera sa.

Vă mulțumesc pentru atenție.